

‘Tractatus logico-marianus’

Toni
Canyís

Periodista

Potser no val la pena dedicar-hi ni una línia, però com que la cancellera Merkel diu que la posició del Govern espanyol respecte a la consulta catalana “té molta lògica”, m’he proposat fer l’esforç de buscar-n’hi, no fos cas que l’errat fos jo. Als alemanys se’ls ha de reconèixer, d’entrada, els dots per al pensament abstracte. L’elogi de Merkel anava precedit d’una afirmació de Rajoy treta del seu catecisme constitucional: la sobirania nacional no ha de canviar i el que ha de ser Espanya ho decideixen “el conjunt dels espanyols”. És més: “Ni tan sols el Parlament nacional, ni, evidentment, el Govern, ni ningú. Això és una competència del conjunt dels espanyols”.

¿Podem inferir d’aquesta afirmació que el senyor Rajoy vol fer un referèndum a tot l’Estat sobre la independència de Catalunya? La lògica ens diu que sí, però, com que no en té, és que no. El mateix Rajoy que diu que qui ho han de decidir són els ciutadans de tot l’Estat no té cap intenció de preguntar-los-ho. Lògic.

La lògica de Rajoy és, però, més profunda: “Per tant, no hi haurà cap canvi en aquesta matèria i no es farà cap referèndum il·legal al nostre país”. Si no hi ha canvi en el subjecte de la sobirania, és perquè ho haurien de decidir tots els espanyols? O no hi haurà consulta perquè els espanyols no volen que se’ls consulti? Rajoy ja sap què decidiran i, doncs, no els ho vol preguntar? La fixació de Rajoy de titllar d’il·legal el possible referèndum em suscita també algunes qüestions: com ho sap que és il·legal? Perquè, si el convoqués, ell seria legal i no ho vol fer? Perquè abans hauria de preguntar al “conjunt dels espanyols” si volen canviar la constitució per fer-lo legal i tampoc no vol? Perquè qui decideix si una cosa és legal o il·legal és

el president del Govern espanyol, o el Govern, o el PP, en aquest país? Que jo sàpiga, ningú encara no ha convocat cap consulta ni se’n coneixen els termes, no s’hi ha presentat cap recurs en contra ni cap Tribunal Constitucional no l’ha declarat il·legal. Però Rajoy ja ho sap. Lògic.

Rajoy diu que no es pot demanar a cap president del Govern que autoritzi una consulta il·legal. Això vol dir, lògicament, que no l’autoritzarà però tampoc no la prohibirà. Però sí que ho farà, oi? Ara bé, el sùmmum de la lògica ve ara: “Espanya és un país seriós, un estat de dret, on hi ha una llei i una constitució, i una de les obligacions bàsiques del president del Govern és fer que això es respecti”. Sobren els comentaris a cada afirmació, sabent què ha passat en aquest país les darreres dècades. O la cancellera alemanya té llacunes greus en la seva formació, atribuïbles a ser filla de pastor luterà i a haver crescut en un règim totalitari com la DDR, o sap aguantar-se el riure molt bé. O totes dues coses, a més de ser, lògicament, una gran professional.

I si sortís que sí?

No em refereixo pas al 9-N de Catalunya, sinó al 18-S d’Escòcia. Si em donessin 1.000 euros amb la condició que els apostés en el resultat del referèndum, en posaria 600 en el no, i la resta, en el sí. És més probable que guanyi el no, segons tots els sondejos, però no hi ha apreciacions fiables sobre un possible vot ocult independentista o sobre l’opció dels indecisos en el moment final. Encara que amb molts dubtes i reserves, no són pocs, a Escòcia, els qui pensen que votar que no a la independència del seu país fóra una cosa difícil de pair, com deixar-se perdre una gran oportunitat o dir que no a un casori amb si mateix. Salmond ha guanyat el primer debat, el Nobel d’economia Joseph Stiglitz defensa l’ús de la lliura en qualsevol circumstància... El sí avança, i això genera un corrent favora-

Xavier
Bru
de Sala

Escriptor

ble. Els mitjans de comunicació diuen que continua guanyant el no, i com a periodistes i gent d’ordre ens ho hem de creure. En molts casos, també hi ha la voluntat de no confondre els desitjos amb els resultats.

Encara que guanyi el no, si el recompte és ajustat i els independentistes no pateixen una desfeta, els efectes sobre la realitat escocesa i britànica seran de primer ordre. Europa podrà aclucar-se d’ulls, i quan preguntin a Frau Merkel

com és que els escocesos poden votar i els catalans no, la cancellera respondrà amb el seu mig somriure característic que les lleis són diferents a la Gran Bretanya i a Espanya. I quedarà ben tranquil·la. Però a Catalunya, la pregunta quedarà gravada amb efectes favorables a l’increment, lent i constant, del vot independentista. No és tan senzill. *Pax et bonum*. Tranquil·litat. Bons aliments.

En canvi, si guanyés el sí, Europa hauria d’acomodar-s’hi per incloure el nou estat –sense que servís de precedent, és tan clar com impossible–. Espanya anunciaria que reconeixeria el nou Estat, segons les indicacions de Londres. Però a Catalunya els efectes podrien ser devastadors: no hi hauria forma de contenir ni els impacients ni la impaciència sobrevinguda dels pacients. En comptes de recordar que la campanya escocesa ha durat més d’un any, el calendari electoral podria quedar trastocat, i el procés, fins i tot frustrat.